

Bolo preto treba rozhodnúť podľa § 540 Osp. (v znení čl. III. bodu 10. zák. č. 23/1928 Sb. z. a n.) tak, ako sa stalo.

Čís. 14703.

Zamestnávateľ je oprávnený zadržať sročný plat svojho zamestnanca na čiastočné vyrovnanie svojej pohľadávky z pôžičky, avšak len s obmedzením podľa zák. č. 314/1920 Sb. z. a n. v znení zák. č. 177/1924 Sb. z. a n.

Vedúci zamestnanec nemôže požadovať po zrušení služebného pomeru zvláštnu odmenu za svoje nekontrolované práce, konané prez čas, o ktorých zamestnávateľ po dobu roky trvajúceho služebného pomeru nevedel a o ktorých zamestnávateľ ani neuvedomil z dôvodu, že ich konanie, pokiaľ bolo v službe, pokladal za svoju povinnosť.

(Rozh. z 19. XI. 1935, Rv IV 521/35.)

Žalobník bol od r. 1928 zamestnaný u T-ského úverného ústavu v T. ako dirigent s prokúrou. Dňom 1. júla 1933 tento ústav fúziou so žalovaným peňažným ústavom zanikol. Žalobník konal potom službu u žalovaného ústavu v podriadenej funkcii za mesačný plat 1.200 Kč. K 1. aprílu 1934 dána mu bola výpoveď zo služby, plat na výpovednú lehotu mu však žalovaný ústav zadržal. Žalobou domáhal sa žalobník medzi iným prisúdenia platu na výpovednú dobu a určitej čiastky ako odmeny za prácu prez čas, ktorú konal v r. 1929—1932 u právnej predchodkyne žalovaného ústavu. Žalovaný ústav bránil sa tým, že plat žalobníka na výpovednú dobu zadržal si na čiastočné uhradenie dlhu žalobníka z pôžičky 20.000 Kč, ktorú mu bol poskytol, a že prácu prez čas žalobník nekonal, resp. jej konanie nikdy nehlásil a za ňu odmenu nežiadal.

O b a n i ž š i e s ú d y žalobe čiastočne vyhoveľ, odvolací súd prisúdil žalobníkovi ako plat na trojmesačnú vypovednú lehotu 3.600 Kč a ako odmenu za prácu prez čas 5.304 Kč.

N a j v y š š í s ú d žalobe vyhovel len po výšku 2.400 Kč, ináč ju zamietol. D ô v o d y :

Podľa zistenia odvolacieho súdu vypožičal si žalobník od žalovanej strany: svojej zamestnávateľky, 20.000 Kč. Žalobník pred nižšími súdmi vôbec netvrdil, že by dotyčne vyplatenia tohoto dlhu bolo bývalo medzi stranami niečo ujednané. Je preto dlh splatný na požiadanie veriteľky bez toho, že by bolo treba výpovedi pohľadávky. V dôsledku toho bola žalovaná oprávnená zadržať si sročný plat žalobníka na čiastočné vyrovnanie pohľadávky, pravdaže len s obmedzením podľa zák. z 15. apríla 1920 č. 314 Sb. z. a n. v znení zákona z 2. júla 1924, č. 177 Sb. z. a n., t. j. po výšku jednej tretiny, tak že žalobný nárok na zaplatenie mzdy za výpovednú lehotu je po práve len po výšku 2.400 Kč.

Odvolací súd zistil ďalej, že žalobník bol v dobe od 26. mája 1928 do augusta 1933 dirigentom s prokúrou u T-ského úverného ústavu, bol teda vedúcim úradníkom, ktorý si svoju prácu sám zadeloval tak ako to

vedenie obchodu vyžadovalo a ako to on za dobré uznal. Žalobník pred nižšími súdmi vôbec ani netvrdil, že žalovaná strana vedela o tom, že pracuje prez čas, a že za túto prácu osobitnú odmenu požadoval, po prípade, že pri výplate pravidelných požitkov si činil nejaké výhrady z titulu prác, konaných prez čas. Tým dal jasne na javo, že smluvenou mesačnou mzdou je odmenená aj práca prez čas, ktorú konal a ku ktorej sa s ohľadom na svoje vedúce postavenie cítil zaviazaným. Odporovalo by poctivému právnomu styku, aby vedúci zamestnanec za svoje nekontrolované práce, o ktorých zamestnávateľ po dobu roky trvajúceho služebného pomeru nevedel a o ktorých zamestnávateľa ani neuvedomil z dôvodu, že ich považoval za svoju povinnosť, po zrušení služebného pomeru, zmeniac jednostranne svoje stanovisko, požadovať mohol osobitnú odmenu.

Čís. 14710.

Keď kupiteľ zabranej nehnuteľnosti složil závdavok na kúpnu cenu s výhradou, že ho dostane bez úrokov zpäť, ak Štátny pozemkový úrad odopre zásadne súhlas k scudzeniu nehnuteľnosti a Štátny pozemkový úrad tento súhlas odoprel, predavateľ je povinný vrátiť závdavok bez ohľadu na to, že Štátny pozemkový úrad dodatočne svoje rozhodnutie sám zrušil a vyhradil si rozhodnúť znova.

(Rozh. z 15. XI. 1935, Rv III 1071/ 34.)

Žalobníci kúpili od žalovanej strany lesnú pôdu z majetku štátom zabraného pod podmienkou, že Štátny pozemkový úrad kúpopredajnú smluvu schváli, a vyplatili žalovanej strane 10.000 Kč závdavok; žalobou domáhali sa vrátenia tejto sumy z dôvodu, že Štátny pozemkový úrad smluvu neschválil.

Súd prvej stolice zistil, že Štátny pozemkový úrad schválenie smluvy odoprel, a žalobe o vrátenie závdavku vyhovel.

Odvolací súd rozsudok súdu I. stolice zmenil a žalobu na ten čas zamietol, keď žalovaná strana v odvolacom pokračovaní preukázala nový výmer Štátneho pozemkového úradu, ktorým tento svoj starší zamietavý výmer zrušil a prejavil, že »rozhodne o veci pozdejšie na základe nového pátrania«.

Najvyšší súd obnovil rozsudok súdu I. stolice. Dôvody :

Podľa doložky v písomnom vyjadrení sporných strán zo dňa 13. februára 1928 zaviazala sa žalovaná strana na bezúročné vrátenie »závdavku«, zaplateného žalobníkmi, na prípad, že by Štátny pozemkový úrad proti očakávaniu neudelil zásadný súhlas k scudzeniu nehnuteľností, tvoriacich nesporne súčiastku štátom zabraného majetku.

Podľa prípisu Štátneho pozemkového úradu zo dňa 13. januára 1932 č. j. 18479/31-II/3, sdeleného aj strane žalujúcej, je nesporné, že pozemkový úrad pred zavedením sporu nielen že neudelil zásadný súhlas k spomenutému scudzeniu, ale vyniesol konečné rozhodnutie a zamietol spoločnú žiadosť kupiteľov ako zakladateľov lesného družstva a strany žalovanej, ako vlastníka zabraného veľkostatku, a to